

Acces Deschis – Open Access

În cadrul **Săptămânii Internaționale a Accesului Deschis – Open Access** (21-27 octombrie 2013), pe 23 octombrie, în campusul „Râșcani” al UTM a avut loc o conferință-seminar în scopul promovării Accesului Deschis la informația științifică pentru a spori impactul rezultatelor cercetărilor științifice. Seminarul a fost organizat de Biblioteca științifico-tehnică și Departamentul Investigații Științifice și Dezvoltare Tehnologică ale UTM, Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale, Asociația Bibliotecarilor din RM.

Dna **Zinaida Stratan**, directoarea Bibliotecii științifico-tehnice a UTM, a menționat în referatul său „Accesul Deschis: elemente definitorii” că problema Accesului Deschis în întreaga lume a apărut acum 15 ani, când se conturase, pe de o parte, așa-zisa criză a revistelor, iar, pe de altă parte, o abundență informațională enormă. Precum se menționează în „Declarația de la Berlin privind Accesul Deschis la Cunoștințe în domeniul Științei și Științelor Uma-

din RM privind Accesul Deschis la informație, în care se menționează interesul față de „promovarea unei noi paradigme a Accesului Deschis pentru a câștiga mai mult beneficiu pentru știință și societate”. Se formează un curent de opinii în favoarea creării posibilităților la Accesul Deschis la informație prin mijlocirea repozitoriilor informaționale ale diferitelor universități, instituții de cercetare, dat fiind că Accesul Deschis este fezabil economic și oferă cititorilor posibilitatea de a utiliza literatură relevantă.

La seminar au fost expuse și diverse aspecte tehnice privind formarea repozitoriilor, depozitarea informațiilor, iar profesorii UTM au fost invitați să-și plaseze articolele, lucrările științifice în Repozitoriul de Acces Deschis, contribuind astfel la dezvoltarea socială generală. De asemenea, au fost oferite informații vaste privind diverse aspecte în problema Accesului Deschis: „Creșterea impactului vizibilității cercetărilor prin implementarea și dezvoltarea unui depozit

nitare” (2003), Internetul a schimbat fundamental realitățile practice de distribuire a cunoștințelor științifice și a moștenirii culturale. Totodată, în fața accesului la informație apar diverse probleme, inclusiv financiare. Pentru publicarea / republicarea unei informații pertinente se cere o anumită plată, care crește pe an ce trece. Sume mari necesită și abonamentele la diferite reviste științifice, iar universitățile nu pot acoperi cererea de informație pe acest canal. Tocmai de aceea Accesul Deschis pe calea internetului poate contribui la soluționarea problemelor în acest sens.

În lume s-au constituit diferite comitete, comisii ale oamenilor de știință, care pledează prin declarațiile lor pentru Accesul Deschis la informație, fără plată sau cu plată redusă. De exemplu, în Declarația de la Budapesta (2002) se menționează: „Noua tehnologie este internetul. Bunul public pe care-l face posibil este distribuția electronică la scară globală a literaturii revistelor cu acces liber, deplin și nerestricționat a oamenilor de știință, cercetătorilor, studenților. Eliminarea barierei de acces la această literatură va accelera cercetarea, va îmbogăți educația.”

În 2009 a fost dată publicității și Declarația Asociației Bibliotecarilor

digital instituțional” (dna **Valentina Nastas**, bibliotecară, Serviciul Informatizare a Bibliotecii UTM); „Instrumentul Bibliometric Național pentru suportul cercetătorilor din RM” (dl **Igor Cojocaru**, Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale din RM).

DI **Nicolae Secieru**, șeful Departamentului Informatizare și servicii tehnice informaționale, conf. dr., a relatat despre Consfătuirea „Horizon-2020” din 25-27 septembrie a.c., desfășurată la Erevan, Armenia, la care a participat. Este vorba despre o schimbare radicală în abordarea proiectelor științifice și educaționale finanțate de UE. Toate proiectele UE anunțate până acum pe genericul „P7” vor fi anunțate pe un generic nou – „Horizon-2020”, cu abordări noi. Se mărește și volumul de finanțare a proiectelor, astfel că odată cu aprofundarea exigențelor să poată fi atinse noi calități în cercetările științifice, mult mai înalte față de cele realizate sub genericul „P7”.

DI **Sergiu Zaporozjan**, șeful Departamentului Investigații Științifice și Dezvoltare Tehnologică, UTM, conf. dr., moderatorul acestei conferințe-seminar, a apreciat discuțiile la temă ca fiind un succes plan informațional la UTM.